

URBANA STRUKTURA

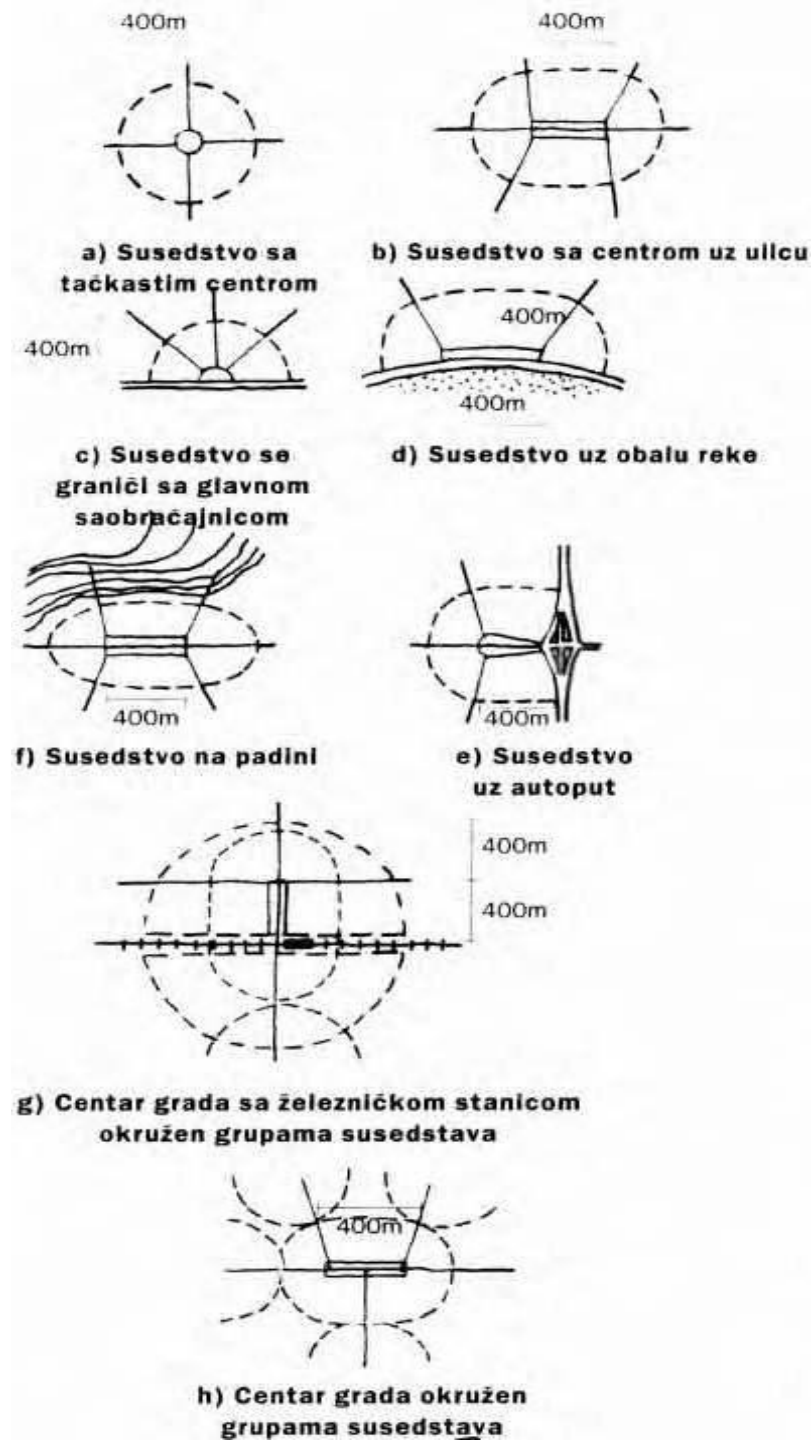
PREDAVANJA 2020.

JEDINICA SUSEDSTVA

Izgradnja kvartova po meri pešaka

Najbolji način za formiranje prostora mešovite namene je korišćenje rastojanja koja većina korisnika svakodnevno prelazi do autobuske stanice, uličnih prodavnica i drugih javnih ustanova.

Opšte prihvaćena mera udaljenosti od stana do različitih javnih sadržaja, za susedstva mešovite namene, je radijus od 400m, što odgovara šetnji od oko 5min., odnosno površini od 50 Ha.

KARAKTER PODRUČJA

Kolaž različitih aktivnosti

U mnogim gradovima radi se na jačanju prepoznatljivosti postojećih susedstava, kod kojih je identitet baziran na jednoj posebnoj ili mešavini aktivnosti (npr. pijaca ili fakultetski kampus), ili na stvaranju novih područja sa jedinstvenim karakterom.

Ovakva “područja sa karakterom” mogu osnažiti lokalni identitet i poslužiti kao marketinški potez za podizanje nivoa standarda određenog mesta – džentrifikacija.

Kazimierz,
Krakow

Marais,
Paris

Kod stvaranja novog karaktera, potrebno je razmotriti posledice mešanja funkcija, izgrađenih oblika i načina rešavanja javnih prostora.

Proceniti, da li je moguće uvesti nove teme ili dodatno osnažiti postojeće attribute naselja.

Нип. - Страхинића и З
Nich. - Rue Strachinitsch

KOMPATIBILNE NAMENE

Maksimum sinergije uz minimum konflikata

Raznolikost funkcija i korisnika neminovno dovodi do konflikata. Na primerima postojećih mesta vidljivo je da većina aktivnosti može da se odvija jedna uz drugu harmonično, ako je konflikt naslućen još u periodu planiranja i detaljno obrađen.

Ipak, nisu sve kombinacije namena prikladne – npr. auto otpad ne ide pored parka, pa je neke namene bolje locirati u blokove planirane sa pojedinim, isključivim, namenama.

Tokom razmatranja najšire moguće kombinacije namena koja se može uvesti, da bi se povećala vitalnost mesta, treba sprovesti studiju ekonomske izvodljivosti (fizibiliti studiju), kako bi se proverila održivost takve kombinacije.

Ovo treba učiniti zajedno sa procenom usklađenosti postojećih i predloženih namena, a zatim pozicionirati svaku pojedinačnu namenu unutar projektovanog prostora tako da se promoviše kompatibilnost i izbegne konflikt.

Kombinovanje primarnih aktivnosti života i rada predstavlja podršku razvoju većeg broja sekundarnih objekata/ustanova (komercijalnih, zabavnih, rekreativnih i drugih koji su potrebni lokalnoj zajednici).

Stvaranju mesta pomaže grupisanje **glavnih elemenata iz palete namena** koje nužno treba uvrstiti u projekat.

Pouke za centralna gradska jezgra se mogu izvući iz tržnih centara, gde su namene locirane tako da se prolaz pešaka koncentriše planiranjem udaljenosti između najpopularnijih prodavnica (maksimalno 250m).

MEŠANJE OBLIKA, NAMENA I KORISNIKA

Kombinovanje tipova stambenih objekata i prava korišćenja

Veličina centra i kombinacija namena u njemu,
zavise od položaja centra u hijerarhiji grada.

Mešanje prava korišćenja promoviše socijalnu
raznolikost, pa je važno da se različiti tipovi
objekata i prava korišćenja nađu u svim
navedenim slojevima.

CENTRI

Postavljanje centara uz čvorišta javnog prevoza

Centre mešovitih namena (višenamneske centre) najbolje je locirati na raskrsnicama i duž glavnih saobraćajnica, tako da se od stambenih četvrti do njih može stići pešice.

Takav tretman centra jača njegov identitet, omogućava kupovinu u prolazu i pruža mogućnost potpunog integrisanja autobskih i/ili železničkih stanica.

Kod malih naselja treba imati u vidu način na koji su ona povezana sa već postojećim lokalnim centrima.

Dodavanje stanovanja u kombinaciju sadržaja

Sposobnost da se namene koje nemaju karakter stanovanja uvedu u stambena naselja se znatno razlikuje između centralnih i obodnih delova istog naselja.

Smatra se da su prodavnica, autobuska stanica i osnovna škola neophodni minimum za stvaranje snažnog središta lokalne zajednice.

Naglašen gradski karakter

Javni servisi i infrastruktura su u službi stanovnika i zaposlenih i predstavljaju čvorišta urbane strukture, koja podstiču stvaranje snažnog osećaja zajedništva i identiteta.

Javni trgovi se mogu koristiti da bi se naglasio gradski karakter naselja.

IVIČNA IZGRADNJA

Uklapanje “velikih kutija” u okruženje

Principi održivog razvoja nalažu da se:

-redukuje izgradnja izvan grada, koja je često monofunkcionalna, kao što su industrijske, poslovne i trgovinske zone;

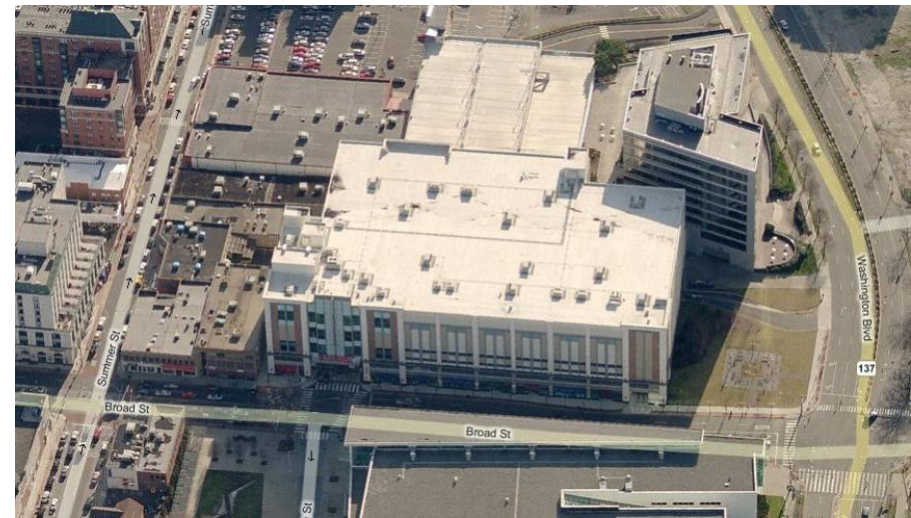
-da se ovi elementi vrate u gradske centre, kako bi postali deo višenamenskog karaktera urbane sredine.

Pristup kome se daje prednost je sledeći:

- uklopiti ovakvu arhitekturu u ivičnu izgradnju trgovinskih jezgara

- izbor lokacije u slepim ulicama (cul-de-sac)

Omotač “velike kutije”

Ovakvi objekti mogu se prilagoditi tako što se kombinuju horizontalno i/ili vertikalno sa drugim namenama, kao što su:

- obmotavanje spoljnih rubova na uličnim fasadama manjim prodajnim jedinicama,
- smeštanje drugih sadržaja u prostoru iznad objekta, na višim etažama,
- pretvaranje krova u javni parking prostor,
- orijentacija aktivnih sadržaja (kafići, butici i dr.) ka spolja i povećanje transparentnosti ka ulici.

Oživljavanje ivica

Monofunkcionalna komercijalna gradnja predstavlja zasebne grupe sporadično raspoređenih objekata, koji su jedan od najvećih izazova za urbaniste i planere, kada je u pitanju stvaranje integrisanih naselja mešoviti funkcija.

Ako su “velike kutije” neizbežne treba ih smestiti uz ivicu bloka, sa javno dostupnim frontovima i kvalitetnim parternim uređenjem.

Treba predvideti njihovu transformaciju u budućnosti, što se posebno odnosi na velike parking prostore kojima su okruženi.

PRELAZNE ZONE

Raznovrsnost sadržaja u prelaznim zonama

Prelazna zona između centra i oboda naselja je dobra lokacija za pojavu mešanih funkcija koje mogu biti raznovrsnog karaktera.

To su javni prostori namenjeni opštim potrebama koji povezuju komercijalno jezgro sa okolnim stambenim delovima.

U velikim prostornim projektima prelazne zone se mogu koristiti kao tampon zone, koje štite privatne kuće i druge namene osetljive na buku.

No, ovde mogu dobro da se uklope i objekti za aktivan noćni život (kafići, klubovi i restorani). Ako se ovi sadržaji smeste daleko od područja koja su isključivo stambena sadržaji mogu da podržavaju jedni druge, ukoliko su objekti grupisani.

Škole je takođe često najbolje smestiti u prelazne zone između gušće naseljenih stambenih naselja i lokalnih centralnih zona, gde će biti na najmanjoj mogućoj udaljenosti za većinu dece, i gde se mogu postaviti tako da pešacima ne ometaju pristup centru.

